

Regler og rollemodeller

Møller, Mette

Published in:
Nyhedsbrevet Trafiksikkerhedsforskning

Publication date:
2014

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link back to DTU Orbit](#)

Citation (APA):
Møller, M. (2014). Regler og rollemodeller. *Nyhedsbrevet Trafiksikkerhedsforskning*, 14(2).
<http://www.trafiksikkerhedsforskning.dk/Default.aspx?id=497>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Regler og rollemodeller

En amerikansk undersøgelse tyder på, at hvis man ønsker, at flere børn skal bruge cykelhjelm er det ikke nok, at forældrene er gode rollemodeller ved selv at bruge hjelm. Forældrene skal også stille krav om, at deres børn bruger hjelmen. Undersøgelsen tyder desuden på, at de krav forældre stiller til deres børn, både er påvirket af, hvilke krav de tror andre forældre stiller, og om de tror, at deres børns venner bruger cykelhjelm.

Af seniorforsker Mette Møller

Undersøgelser tyder på, at risikoen for hovedskader kan reduceres betydeligt ved anvendelse af cykelhjelm. Ikke desto mindre er det stadig ikke alle, der anvender cykelhjelm, heller ikke blandt børn.

Formålet med den undersøgelse, der omtales her, var at afdække om der er sammenhæng mellem forældres holdninger, adfærd og oplevelse af socialt pres med hensyn til brug af cykelhjelm på den ene side, og deres børns brug af cykelhjelm på den anden side.

Undersøgelsens deltagere

121 forældre deltog i undersøgelsen. Mødrene udgjorde den største andel (87 %) af deltagerne. Børnene var i alderen 1 til 25 år, heraf var 87 % af børnene i alderen 4–15 år gamle. Deltagerne blev rekrutteret via deres børns skole. Alle deltagere var anonyme.

Kræver forældre, at deres børn bruger cykelhjelm?

Størstedelen af forældrene stillede krav til deres børn om, at de skulle bruge cykelhjelm i større eller mindre omfang. Kun ca. 10 % stillede slet ingen krav til deres børn om brug af cykelhjelm. Andelen af forældre, der krævede, at deres barn altid brugte cykelhjelm, var signifikant større, hvis barnet ikke havde så meget cykelerfaring, end hvis barnet var en mere erfaren cyklist. Ifølge forældrene anvendte ca. halvdelen af børnene altid cykelhjelm, mens 18 % anvendte cykelhjelm på de fleste ture. Andelen af cykelhjelmbrugere var højere jo yngre barnet var, og jo strengere krav til anvendelse af cykelhjelm forældrene havde. Halvdelen af forældrene anvendte selv cykelhjelm i større eller mindre omfang, hvilket er en højere andel end andelen af cykelhjelmbrugere i den amerikanske befolkning generelt.

En god rollemodel er ikke nok

Undersøgelsen viste det overraskende resultat, at der tilsyneladende ikke var en direkte sammenhæng mellem forældrenes og børnenes brug af cykelhjelm. Undersøgelsen viste dog også, at forældre, der brugte cykelhjelm, havde strengere krav til deres børn om, at de skulle bruge cykelhjelm, og at andelen af børn, der brugte cykelhjelm, var højere, når forældrene stillede krav om anvendelse af cykelhjelm. Samlet tyder resultaterne på, at hvis forældre vil have deres børn til at bruge cykelhjelm, er det ikke tilstrækkeligt blot at bruge den selv. Forældrene skal også stille krav til deres børn om at bruge cykelhjelm, hvis de vil have børnene til at benytte den. Der er således både brug for regler og en rollemodel, hvis man ønsker at fremme anvendelsen af cykelhjelm blandt børn.

Forældre påvirker hinanden

I undersøgelsen blev der også set på betydningen af sociale normer. Der blev for det første set på, om der var sammenhæng mellem, om forældrene stillede krav til deres børn om at bruge cykelhjelm, og om de mente, at deres venner stillede krav til deres børn om at bruge cykelhjelm. For det andet blev der set på, om der var sammenhæng mellem om deres egne børn brugte cykelhjelm, og om de mente, at deres børns venner brugte cykelhjelm. Undersøgelsen viste, at de forældre, der ikke stillede krav til deres børn om at bruge cykelhjelm, i højere grad end andre forældre mente, at deres venner heller ikke stillede krav til deres børn om anvendelse af cykelhjelm. Tilsvarende viste undersøgelsen, at børn brugte cykelhjelm i mindre omfang, hvis deres forældre mente, at hverken børnenes venner eller børnenes venners forældre brugte cykelhjelm. Ifølge undersøgelsens forfattere tyder disse resultater på, at forældrenes opfattelse af, hvad andre forældre gør, har betydning for, hvad de selv gør og hvilke regler de sætter op for deres egne børn.

Yderligere undersøgelser

Undersøgelsens forfattere peger på, at der er brug for yderligere undersøgelser, der kan afdække, hvor gamle børnene er, når forældrene begynder at slække på deres krav om brug af cykelhjelm, og ikke mindst, hvorfor kravene bliver slækket. Endvidere er det relevant med undersøgelser, hvor de unge, deres venner og deres forældre selv fortæller, i hvilket omfang de benytter cykelhjelm. Dette ville kunne bidrage til at afdække omfanget og betydningen af socialt pres i forbindelse med anvendelse af cykelhjelm blandt børn og deres forældre.

Kilde:

Ross, L. T., Brinson, K. K., Ross, T. P. (2014). Parenting influences on bicycle helmet rules and estimations of children's helmet use. *The journal of Psychology: Interdisciplinary and applied*, 148, 197-213.